

Tablet-pc giver flere afgrøder

Når landmand Knud Jeppesen kører traktoren ind på en af sine marker uden for Jelling, registrerer et program på hans tablet-pc automatisk, hvornår han kører ind på marken, hvor på marken han kører, hvor længe han kører på den, og hvornår han kører ud igen. Det er et godt eksempel på, hvordan anvendelsen af skræddersyede it-løsninger i de senere år har fundet vej til landbruget

Side 4-6

Photo: Ole Jensen/Net & Star

Portræt

Software sætter dygtige sælgere på formel

Side 12

Onlinesalg

Ebays vækst skal komme fra Kina og Rusland

Side 10

Skat

Nye skatteregler kan koste danske it-job

Side 8-9

Microsoft

Office 365 gav Svend Erik Larsen & Søn adgang til deres dokumenter overalt.

 Office 365

Støttet af
Fødevarerministeriet og EU

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

På sin tablet-pc har landmand Knud Jeppesen fuldt overblik over, hvilke marker han har kørt på, hvor på marken han har kørt, og hvor lang tid han har brugt på det. Foto: Ole Joern/Red Star

Smartphone og tablet giver bedre afgrøder

Med mobil- og cloud-teknologiernes indtog har avancerede it-løsninger fundet vej til landbruget til gavn for bedre udnyttelse af marker, maskineri og arbejdskraft

■ **LANDBRUGS-IT**
Af Peter Møller Christensen

Når landmand Knud Jeppesen kører traktoren ind på en af sine marker uden for Jelling, registrerer et program på hans tablet-pc automatisk, hvornår han kører ind på marken, hvor på marken han kører, hvor længe han kører på den, og hvornår han kører ud igen.

"Dels kan jeg bruge det til at beregne indtjeningen på

terfølgende modregning for maskinforbruget," fortæller Knud Jeppesen, der deles om maskinparken med tre andre landmænd i Jelling-området.

Informationerne herfra kan siden kombineres med de oplysninger, som den moderne mejetærskers indbyggede system giver om høstudbyttet på de forskellige dele af marken.

"Det kan jeg så bruge til at bestemme, om der er særligt frugtbare områder på marken, der skal have ekstra gödning for at hæve udbyttet," forklarer landmanden.

fundet vej til landbruget – med nogle års forsinkelse i forhold til størstedelen af det øvrige erhvervsliv.

Landmanden i Jelling betragter det i dag som en stor lettelse og effektivisering af det bogholderi, som bl.a. den delte maskinpark nødvendiggør, så de enkelte landmænd i maskinfællesskabet betaler deres andel til maskinparken i forhold til, hvor meget de rent faktisk benytter maskinerne.

Små sedler

"Tidligere skrev vi det ned på små sedler, som vi så skulle bruge tid på om aftenen til at samle, sætte i system og herefter skabe overblik over. Det er blevet meget lettere," siger Knud Jeppesen.

Jelling-landmanden fremhæver den yderligere gevinst ved gps-delen af systemet, som ligger i den konstante kortlægning af, hvor traktoren præcist kører på marken.

"Det betyder dels, at vi kan ramme meget mere præcist, når vi kører den næste række, da vi kan ramme kanten af det

Sådan effektiviserer landmanden sin drift

Mange landmænd er hoppet på it-vognen for at lette arbejdet og skaffe større udbytte

Af Peter Møller Christensen, journalist

Letfarm holder styr på tidsforbruget

Mobil-applikationen **Letfarm** er udstyret med gps-kordinaterne for landmandens landbrugsjorder, og registrerer herefter selv, hvornår landbrugsmaskinen kører ind på en mark, spærrer, om det er en arbejdsopgave, som skal udføres, og tilsvarende om den er slut, når marken forlades.

Indbygget it i høstmaskinen

Det gps-styrede system, som følger med mejetærskeren, registrerer selv, hvor store mængder afgrøder den høster på marken.

Sikkerhed mod tab af data

Brugen af mobildata og cloud computing har fjernet en række risikoelementer, hvis en smartphone forsvinder i en gylletank eller bliver mast under et traktorhjul. På sikkerhedsområdet har landbrugets teleselskab **DLG Tele**, et samarbejde med det danske mobil sikkerhedsvirksomhed **Mymobilesecurity**.

markstykke, vi lige har kørt, med 2-3 centimeters nøjagtighed," forklarer han.

Knud Jeppesen tilføjer, at den gps-styrede præcision har endnu en rationaliseringsgevinst.

Gylle og såsæd

"Vi kan køre gyllen ud i en omgang og så i en anden, men samtidig forhindre, at gylle og såsæd bliver lagt lige oven på hinanden. Det må det nemlig ikke," forklarer Jeppesen.

Landmandens så- og pløj-system er udviklet af softwarevirksomheden **Letfarm** i tæt dialog med **Videncentret for Landbrug** og en håndfuld landmænd, som undervejs i udviklingsprocessen har givet deres besyv med.

"En mobiltelefon er i dag landmandens vigtigste redskab. Det er ikke en hammer, en skovl eller en traktor. Du

"Tidligere skrev vi det ned på små sedler, som vi skulle bruge tid på om aftenen til at samle, sætte i system og skabe overblik over. Det er blevet meget lettere"

Knud Jeppesen, landmand i Jelling

de enkelte marker i forhold til høstudbyttet, den brugte arbejds- og maskintid, dels kan jeg bruge det til den ef-

Knud Jeppesen er et godt eksempel på, hvordan anvendelsen af skræddersyede it-løsninger i de senere år har

Fortsætter side 6

Knud Jeppesen er et godt eksempel på, hvordan anvendelsen af skræddersyede it-løsninger i de senere år har fundet vej til landbruget. Foto: Ole Joern/Red Star

... Smartphone og tablet giver bedre afgrøder

og jeg kan bare dreje rundt på kontrolstolen, og så har vi fingrene på tasterne. Det kan landmanden ikke," siger **Jens Peter Hansen**, der er specialkonsulent for forretningsudvikling i Videncentret for Landbrug i Aarhus.

Specialtilpassede apps

"Smartphonen giver landmanden mulighed for at følge med i markedsforhold, besvare e-mail eller ringe tilbage til afsenderen foruden at følge med i mere banale ting som vejrudsigten," tilføjer Jens Peter Hansen.

Samtidig fremhæver specialkonsulenten, at der så småt også er begyndt at dukke specialtilpassede mobil-applikationer op til landmændenes smartphones og tablet-pc'er.

"Det kan f.eks. være til scanning af strejkoden på en kemikaliedunk," fortæller Jens Peter Hansen og bemærker, at EU løbende ændrer godkendelses-kriterierne for kemikalier.

"Og her er det altså ikke et spørgsmål om, hvad den enkelte landmand rent faktisk benytter, men hvad han har stående. Hvis der kommer kontrolbesøg, og landmanden har noget stående, han ikke må, kan det hurtigt blive til en bøde på 10.000 kr.," fremhæver Jens Peter Hansen.

En undersøgelse, Videncentret for Landbrug foretog i begyndelsen af året, viser, at hver gang en landmand køber en traditionel mobiltelefon, er der tre andre landmænd, der køber smartphones.

Selv om de forskellige landbrugs-mobilapplikationer giver tydelige gevinster i form af sparet efterarbejde med sortering af diverse papirlapper med mark- og tidsangivelser samt undgåede kemikaliebøder, tør hverken landmanden eller specialkonsulenten sætte beløb på de økonomiske gevinster i det enkelte landbrug eller for dansk landbrug som sådan.

pmc@borsen.dk

■ SOFTWARE

Jeg kunne ikke forstå, hvorfor man helt op til 2008 stadig sad med pen og papir i landbruget, når man i alle andre produktionsgrene har samlede målinger på, hvilke ressourcer og tidsforbrug der bliver ført ind, og hvad der kommer ud i den anden ende," fortæller **J. Martin Møller**. Han er initiativtager til og

direktør for it-virksomheden **Letfarm** i Skejby ved Aarhus, hvor hovedproduktet, kaldet **Letfarm**, først og fremmest fokuserer på tidsforbruget ved diverse opgaver i landbruget.

Kontrol med kemikalier

"Pen og papir er bare ikke holdbart i forbindelse med landbrugsarbejde, specielt hvis du har medarbejdere, der har svært ved at læse og skrive, eller de måske bare ikke rigtig gider. Og får man kun samlet halvdelen af tingene ind, så kan man lige så godt lade være," konstaterer Martin Møller.

Opmærksomheden på den manglende it-anvendelse i landbruget blev valet under Martin Møllers studier på **Aarhus Universitets** afdeling i Herning, hvor han stiftede bekendtskab med de da meget traditionelle måder at registrere arbejdsopgaver og tidsfor-

J. Martin Mølle står bag Letfarm. PR-foto

brug i landbruget. Han fortæller, at **Letfarm** er udviklet på en web-plattform, hvor det enkelte landbrugs driftsleder først skal have indtastet alle sine marker, maskiner mv., samt hvilke typer godning der anvendes. Samtidig skal medarbejderne oprettes med brugernavn og adgangskode.

"Pen og papir er bare ikke holdbart i forbindelse med landbrugsarbejde, specielt hvis du har medarbejdere, der har svært ved at læse og skrive"

J. Martin Møller, initiativtager og direktør, Letfarm

Sideløbende med registrering af arbejds- og tidsforbrug i det enkelte landbrug fremhæver Martin Møller muligheden for løbende at holde kontrol med, om nogle af de kemikalier og sprøjtemidler, det enkelte landbrug har stående, fortsat må anvendes, eller om de skal

destrueres på forsvarlig vis.

"Kommer der kontrol, og der ikke er styr på sprøjtingerne, falder der bøder – ofte på mellem 10.000 og 50.000 kr., ligesom der kan være risiko for, at der bliver trukket i EU-støtten," siger Letfarm-direktøren.

Ud over egne penge fik Martin Møller i første omgang

venturekapital fra to private investorer, endnu for den første prototype var udviklet. Siden er **Østysk Innovation** trådt til med endnu en sum, og i øjeblikket er Martin Møller i færd med at gøre jorden til en tredje investeringsrunde.

pmc